

Pentru a analiza „Activitatea economică” autorul face referire la: agricultură, comerț și meserii, hoteluri și restaurante, bănci și cooperatie, minele de cărbuni, cu precizări concrete și analize pertinente care marchează evoluția acestora în timp, precum și importanța lor pentru populația din localitate și din zonă.

În finalul lucrării sunt tratate trei domenii deloc lipsite de importanța pentru localnici: formația de pompieri voluntari, Ocolul Silvic și aurarii (țigani din Mehadia) cu descrieri concise și numeroase trimiteri la documente ale vremii.

Lucrarea elaborată de I. Băcilă este o încununare a activității sale didactice, precum și a spiritului profund dedicat cercetării minuțioase a colectivității în care a trăit, reprezentând o vie mărturie despre legătura sa cu localitatea natală și oamenii locului.

Trăilă Cernescu

DUMITRU OTOVESCU, (coordonator)
Monografia sociologică a orașului Băile Govora, Craiova, Editura Beladi, 2002

În colecția cercetări sociologice de teren a apărut, la Editura Beladi din Craiova, volumul *Băile Govora*, coordonat de Dumitru Otovescu. După cum se menționează în prefața volumului cartea „... este rezultatul cercetărilor sociologice întreprinse, în perioada 2-12 iulie 2001, de un grup de cadre didactice și 40 de studenți ai Secției de Filosofie-Sociologie a Universității din Craiova, în orașul Băile Govora și în cele două sate aparținătoare – Curături și Gătejești”.

Se impune a fi semnalat faptul că “monografia de față se adaugă altor preocupări sociologice anterioare, soldate cu publicarea unor lucrări monografice consacrate județului Mehedinți, orașului Târgu Cărbunești, Orașului Novaci, comunității evreilor din Oltenia...”

Demersul întreprins de prof. univ.

Dumitru Otovescu pentru efectuarea practicii de teren de către studenții în sociologie urmat de publicarea rezultatelor reprezintă un lucru laudabil întrucât, prin acest demers, studenții:

- învață în mod concret să realizeze interviuri pe teren;
- participă la prelucrarea și interpretarea datelor obținute pe baza anchetei de teren;
- deprind practica redactării unor materiale în vederea publicării.

Lucrarea este alcătuită din 13 capitole în care prezentarea generală a localității pornește de la mediul fizic, istoric, economic, administrativ și social. Capitolul I. “Condițiile naturale ale localității” prezintă succint principalele caracteristici ale localității și ale contextului zonal. Rolul acestui demers este important nu numai pentru că face o descriere a zonei ci și pentru că ajută în continuare la realizarea unor posibile corelații între anumite caracteristici ale spațiului social și/sau între acestea și unele specificități ale spațiului fizic. Asupra unor probleme de specialitate abordate în acest capitol apreciem că ar trebui să se pronunțe specialiștii în domeniile respective.

Capitolul II intitulat “Evoluția social-istorică și toponimia locală” are meritul că introduce cititorul în specificitatea zonei. Pentru complexitatea capitolului este necesară o scurtă prezentare a cuprinsului: 1. Monumente istorice și sociale semnificative; 2. Hotelurile și vilele din Băile Govora; 3. Statuile din localitate; 4. Legende; 5. Lăcașele de cult: mănăstirile și bisericile din zonă; 6. Date toponimice.

Prima parte a capitolului este interesantă întrucât face o prezentare a contextului general și a evoluției stațiunii de-a lungul timpului. Sunt luate în calcul elementele definitorii ale constituirii stațiunii în condiții social-istorice, uneori potrivnice existenței și dezvoltării

stațiunii. Fiecare zonă și localitate au unele sau cel puțin un element definitoriu.

În lucrare se arată că pentru Băile Govora "Am putea să afirmăm, fără să greșim, că unul dintre cei mai importanți "actori" care au înscris aceste meleaguri în filele istoriei îl constituie apele minerale. Apele minerale au reușit să facă din aceste locuri, de-a lungul timpului, o zonă cunoscută și apreciată nu numai în România, ci și în întreaga Europă"(p.31).

Din perspectivă social-culturală se impune a fi semnalat că, "Pe lângă faptul că Băile primeau o mulțime de turiști, care în majoritate lor veneau la tratament, stațiunea găzduia și o viață culturală destul de activă. Astfel, aici, în cele câteva săli de spectacole care existau în cadrul hotelurilor, se desfășurau concerte de operă, spectacole de teatru și teatru de revistă..." (p.40).

Primul război mondial, ocupația germană și schimbarea regimurilor politice au fost resimțite și în cadrul stațiunii Băile Govora, punând amprente negative asupra localității.

Ultima parte a capitolului tratează cu atenție problema toponimelor care "...au funcția de a-i orienta pe oameni în spațiul în care aceștia locuiesc și, mai mult decât atât, ele sunt mediatorul unei relații speciale a omului cu pământul și cu tot ce viețuiește pe el" (p.59).

Capitolul III "Populația și structura socio-profesională", redus ca întindere, este practic prima parte în care avem referințe la problematica sociologică precum: evoluția și stratificarea pe sexe și grupe de vârstă a populației"; gradul de ocupare al populației, dinamica natalității, căsătoriilor, divorțurilor și deceselor, comunitățile de minorități (romi și rudari).

În Capitolul IV apar pe un spațiu restrâns "Instituțiile medicale" cu specific pentru stațiune; Capitolul V prezintă "Instituțiile educativ-culturale și de loisir" cu expunerea caracteristicilor

cantitative și calitative existente la data efectuării cercetării de teren.

Cu pertinență și rigoare sunt analizate "Civilizația și viața spirituală tradițională". Dimensiunile mici ale localității au reprezentat un ajutor pentru echipa de cercetare în cunoașterea anumitor aspecte precum: tradiții și obiceiuri locale, obiceiuri legate de naștere, obiceiuri legate de căsătorie, obiceiuri legate de înmormântare, obiceiuri și sărbători de peste an, portul popular. (Capitolul VI)

Despre costumele populare se spune că este "...mărturie trecutului nostru și simbol prezentului nostru" și că"...poartă cu sine povestea unei îndelungate istorii, poveste al cărei început este o pagină a etnogenezei" (p.109).

Prin tratarea succintă a unui set divers de probleme în acest capitol se fac referințe la o serie de domenii ale sociologiei care pot deschide noi orizonturi de cercetare.

Unele "coordonate psiho-sociale ale comunității locale" cu scopul mărturisit de a cunoaște mai bine locuitorii orașului precum și pe cei din localitățile ce aparțin administrativ de acesta sunt abordate în Capitolul VII. Aici au fost adunate informații și date despre: localnici, dotările gospodăriilor, nevoile populației, relațiile sociale și profesionale, opinii despre unele aspecte ale vieții etc. Din structura și evaluarea relațiilor sociale aflăm că în interiorul comunității acestea "...au fost evaluate prin prisma a trei categorii, socotite relevante pentru frecvența contactelor interumane, și anume: relațiile cu vecinii, relațiile cu colegii de muncă și relațiile de rudenie".

Pentru "Domeniile activității economice" este întreprinsă o scurtă incursiune (Capitolul VIII) în problematica economiei localității subliniindu-se din nou că "... existența orașului se datorează, în cea mai mare

parte, turismului și valorificării proprietăților de tratament ale apelor”(p.138)

Din cuprinsul capitolului menționăm:

a) populația activă din oraș deținea la nivelul anului 2001, cu două procente mai mult decât la nivelul județului Vâlcea și cu aproximativ 7% mai mult decât situația existentă la nivelul întregii țări;

b) populația ocupată deținea un procent ușor mai mare față de situația existentă la nivelul județului și la nivelul țării.

Autorii au surprins corect ideea conform căreia “Dezvoltarea localității este influențată, în mod deosebit, mai ales de condițiile favorabile desfășurării unor activități turistice, dar mai ales de tratament balnear pentru turiștii de toate vârstele” (p.154)

Capitolul IX analizează “Organizațiile politice și liderii acestora”. Din analiza întreprinsă rezultă că în oraș există peste opt formațiuni politice, situație asemănătoare cu cea existentă în multe orașe din România. Numărul mare de formațiuni politice îngreunează – în cele din urmă – activitățile la nivelul localității, neavând rezultate benefice în planul vieții sociale “...filialele activează public doar în preajma alegerilor și, în cazul în care nu câștigă, unele dintre ele își suspendă temporar, sine die, activitatea” (p.155).

“Primăriei și administrației locale” și respectiv “Serviciilor publice” le sunt dedicate Capitolele X și XI.

După opinia noastră, aceste două probleme puteau fi incluse într-un capitol, pentru că ambele tratează un subiect comun: serviciile.

O scurtă prezentare a personalităților din Băile Govora este realizată în Capitolul XII, iar în Capitolul XIII este întreprinsă o sinteză cu privire

la “Potențialul turistic”.

În încheierea lucrării sunt incluse o serie de imagini din trecutul localității, precum și din actualitate, al căror rol considerăm că este și acela de a completa imaginea de ansamblu asupra stațiunii.

Lucrarea prezentată – chiar dacă trebuie îmbunătățită pe anumite planuri – reprezintă un mod de analiză a realității sociale dintr-un spațiu determinat, în a cărei cunoaștere și descriere sunt și ar trebui să fie implicați studenții de la facultățile cu profil sociologic și din alte domenii care au legătură cu viața socială; astfel putând să fie continuată linia cercetărilor deschisă de D.Gusti.

Trăilă Cernescu

RODICA TOPOR, (coordonator)

Cultură. Termeni și personalități. Dicționar București, Editura Vivaldi, 2000

După cum menționează – de la bun început – coordonatoarea lucrării (Rodica Topor) “...un dicționar elaborat dintr-o perspectivă globală, teoretică...” asupra tematicii culturii este bine venit. Acest punct de vedere este susținut în urma și pe baza unei experiențe îndelungate cu generații de studenți și nu numai, care deseori au folosit derutant și contradictoriu numeroși termeni noi și vechi.

De la bun început Rodica Topor face precizarea că “... în momentul de față nu se poate vorbi de o teorie articulată a culturii în sensul deplin al cuvântului, date fiind numeroase dificultăți legate de specificitatea subiectului”.

Deci, pe baza rezultatelor reprezentative în domeniile culturii se poate trata astăzi, din perspectivă științifică, domeniul culturii. Încetățenirea termenului de culturologie prin L.White,